

Akbil Satışında Vergilendirme hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	11395140-105[229-2012/VUK-1- . . .]--8685
Tarih	02.02.2016

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü)

Sayı : 11395140-105[229-2012/VUK-1- . . .]--8685 02/02/2016

Konu : Akbil Satışında Vergilendirme

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda; İstanbul Elektrik Tramvay ve Tünel İşletmeleri Genel Müdürlüğü ile yapmış olduğunuz sözleşme ile akbil dolum bayiliği aldığınızı, dolum fişlerindeki yüklenilen tutar ve primle ilgili Ba formunda hangi tutarın bildirileceği ve akbil dolum için KDV ve gelir beyanında nasıl işlem yapılacağı hususunda bilgi talep edildiği anlaşılmakta olup konu hakkında Başkanlığımız görüşü aşağıda açıklanmıştır.

GELİR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun ticari kazancın konusunu teşkil eden 37'nci maddesinde, ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançların ticari kazanç olduğu belirtilmiş,

38'inci maddesinde,"*Bilanço esasına göre ticari kazanç, teşebbüsdeki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müsbet farktır. Bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce:*

1. İşletmeye ilave olunan değerler bu farktan indirilir;

2. İşletmeden çekilen değerler ise farka ilave olunur.

Ticari kazancın bu suretle tespit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri ile bu kanunun 40 ve 41 inci maddeleri hükümlerine uyulur." hükümlerine yer verilmiştir.

Bu hükümlere göre, şehir içi yolcu taşımacılığında kullanılan akbillerin satışı dolayısıyla tahsil ettiğiniz bedeller ile İstanbul Elektrik Tramvay ve Tünel İşletmeleri Genel Müdürlüğüne akbil dolumu için ödediğiniz bedellerin ticari kazanç ile ilişkilendirilmemesi gerekmekte olup, akbillerin satışı dolayısıyla tahakkuk eden bayi primlerinin ticari kazanca dahil edilerek vergilendirilmesi gerekmektedir.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun;

- 1/1 inci maddesinde, Türkiye'de yapılan ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesindeki teslim ve hizmetlerin vergiye tabi olduğu,

-20 nci maddesinde, teslim ve hizmet işlemlerinde KDV matrahının bu işlemlerin karşılığını teşkil eden bedel olduğu,

-23/f maddesinde, Maliye Bakanlığının işin mahiyetini göz önünde tutarak özel matrah şekilleri tespit etmeye yetkili olduğu,

hüküm altına alınmıştır.

Konu ile ilgili olarak 26.04.2014 tarih ve 28983 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan KDV Genel Uygulama Tebliğinin III/A-4.5 "Belediyeler Tarafından Yapılan Şehir İçi Yolcu Taşımacılığı" başlıklı bölümünde;

"3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 23 üncü maddesinin (f) bendi hükmünün verdiği yetkiye dayanılarak, belediyeler tarafından yapılan şehir içi yolcu taşımacılığında kullanılan biletlerin ve kartların bayiler tarafından satışında özel matrah şekline göre vergileme yapılması uygun görülmüştür.

Buna göre, belediyeler veya bağlı işletmeleri tarafından yapılan şehir içi yolcu taşımacılığında (metro dahil) kullanılan bilet ve kartların, bu işletmeler dışındaki bayiler tarafından yolculara satışına ilişkin katma değer vergisi, bayinin satış bedeli üzerinden iç yüzde oranına göre hesaplanarak belediyelere bağlı işletmelerce beyan edilir.

Bayiler, bu şekildeki bilet veya kart satışları için ayrıca vergi hesaplamayacaklardır. Özel matrah şekline göre vergilendirilen bilet ve kart satışları dışında katma değer vergisine tabi başka faaliyetleri olmayan bayilerin katma değer vergisi mükellefiyeti tesis ettirmelerine gerek bulunmamaktadır."

açıklamasına yer verilmiştir.

Bu açıklamalara göre, İstanbul Elektrik Tramvay ve Tünel İşletmeleri Genel Müdürlüğü tarafından yapılan şehir içi yolcu taşımacılığında kullanılan "AkbiI" lerin satışı özel matrah şekline göre vergilendirileceğinden, yolculara yapılan "AkbiI" satışlarında bayi karı da dahil edilmek suretiyle satış bedeli üzerinden hesaplanan KDV'nin, İstanbul Elektrik Tramvay ve Tünel İşletmeleri Genel Müdürlüğü tarafından beyan edilmesi gerekmektedir.

Öte yandan, faaliyetinizin sadece "AkbiI" bayiliğinden oluşması halinde KDV mükellefiyeti tesis ettirmenize ve KDV beyannamesi vermenize gerek bulunmamaktadır."

VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN:

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 229'uncu maddesinde; fatura satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olarak tanımlanmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 148, 149 ve mükerrer 257'nci maddelerinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye dayanılarak, 350 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğı ile bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerin belirli bir haddi aşan mal ve hizmet alımlarını "Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Ba)" ile; mal ve hizmet satışlarını ise "Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Bs)" ile bildirmeleri yükümlülüğü getirilmiş, 362 ve 381 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde bu yükümlülüğe ilişkin açıklamalar yapılmıştır.

Söz konusu yükümlülüğün, 2010 yılı ve müteakip yılların aylık dönemlerinde yerine getirilmesinde uygulanacak usul ve esaslar ile bildirim hadleri 396 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile yeniden belirlenmiş olup, 1.2 Bildirime Konu Alış/Satışlar ve Hadler başlıklı bölümünün 1.2.1.bölümünde de “*Bildirim mecburiyeti bulunan mükelleflerce, belirlenen hadler çerçevesinde yapılan her türlü mal ve/veya hizmet alış ve satışları, bunlara ilişkin belgenin türüne (Fatura, irsaliyeli fatura, serbest meslek makbuzu, müstahsil makbuzu, gider pusulası, akaryakıt pompalarına bağlı ödeme kaydedici cihaz fişi, sigorta komisyon gider belgesi ve yolcu bileti gibi) bakılmaksızın Ba-Bs bildirim formlarına dahil edilecektir.*” denilmektedir.

Yine aynı Tebliğin 1.2.2. bölümünde “*Mükelleflerin 2010 yılı ve müteakip yılların aylık dönemlerine ilişkin mal ve/veya hizmet alışları ile mal ve/veya hizmet satışlarına uygulanacak had 5.000 TL olarak yeniden belirlenmiştir. Buna göre, bir kişi veya kurumdan katma değer vergisi hariç 5.000 TL ve üzerindeki mal ve/veya hizmet alışları, "Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Ba)" ile; bir kişi veya kuruma katma değer vergisi hariç 5.000 TL ve üzerindeki mal ve/veya hizmet satışları ise "Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Bs)" nun Tablo II alanında bildirilecektir.*

Söz konusu hadlerin uygulanmasında, özel matrah şekline tabi mal ve/veya hizmet alış/satışlarında katma değer vergisi, özel tüketim vergisine tabi işlemlerde ise özel tüketim vergisi dahil tutarlar dikkate alınacaktır.

Belgelerde gelir vergisi tevkifatına da yer verilen hallerde tevkifattan önceki brüt tutarlar dikkate alınacaktır.” açıklamalarına yer verilmiştir.

Yukarıda yer verilen hüküm ve açıklamalara göre, Elektrik Tramvay ve Tünel İşletmeleri Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen bayikese dolum fişinde yer alan toplam tutarı (yüklenilen tutar ile prim

toplamının) Ba formuna dahil edilerek bildirimde bulunmanız gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026